

Handläggare
Daniel Lindfors
Telefon: 08 - 508 36 235

Till
Äldrenämnden
23 september 2014

Remiss om motion av Ann- Margarethe Livh (V) om stadens skyl- dighet att leva upp till rättigheterna som gäller i finskt förvaltningsom- råde

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS Dnr 337-756/2014

Förvaltningens förslag till beslut

Äldreförvaltningen godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Eva Frunk Lind
Direktör

Raili Karlsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har i remiss begärt äldrenämndens yttrande avseende motion (2014:9) om stadens skyldighet att leva upp till rättigheterna som gäller i finskt förvaltningsområde. Äldreförvaltningen anser att staden uppfyller de förslag avseende äldreomsorg som framförs i motionen. Staden erbjuder bland annat äldreomsorg helt eller delvis på finska samt ger medborgarna möjlighet att kommunicera på finska i kontakt med staden. Samtliga broschyrer om äldreomsorg översätts dessutom till finska. I broschyrerna synliggörs även minoritetslagstiftningen och den enskildes rätt att tala i finska i kontakt med staden.

Äldreförvaltningen genomför en kartläggning av språkkunskaper i minoritetsspråken bland biståndshandläggare och omsorgspersonal. Kartläggningen syftar till att ge en ökad kännedom om vilka enheter som har medarbetare med kunskap om respektive minoritetsspråk. Genom de medel som staden erhåller från Länsstyrelsen för den finska gruppen finansieras en

väntjänst som syftar till att bryta isoleringen för finskspråkiga äldre. Utöver dessa medel kan äldrenämnden bevilja ekonomiskt bidrag till ideella organisationer som bedriver stadsövergripande frivilligt socialt arbete för äldre. Detta innefattar även organisationer inom de andra nationella minoriteterna.

Bakgrund

Ann-Margarethe Livh (V) har till kommunstyrelsen inkommit med en motion om stadens skyldighet att leva upp till rättigheterna som gäller i finskt förvaltningsområde. Kommunstyrelsen har i remiss begärt äldrenämndens yttrande avseende inkommen skrivelse.

Ärendet

Ann-Margarethe Livh (V) skriver i motionen att Sverige sedan 2010 har en lag om nationella minoriteter som ger kommuner och landsting skyldighet att arbeta för bärandet och främjandet av de fem nationella minoritetsgrupperna samt de tillhörande minoritetsspråken. Samtliga kommuner i Sverige måste uppfylla ett grundskydd för de fem nationella minoriteterna.

Grundskyddet innefattar följande:

- Informera de nationella minoriteterna på lämpligt sätt om deras rättigheter
- Skydda och främja de nationella minoritetsspråken
- Främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige
- Främja barns utveckling av en kulturell identitet
- Främja barns användning av det egna minoritetsspråket
- Ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med representanter för minoriteterna i sådana frågor.

Av motionen framgår att Stockholm är ett förvaltningsområde för finska vilket ger sverigefinnar särskilda rättigheter i staden. Dessa rättigheter är bland annat:

- Enskilda har rätt att använda språket vid muntliga och skriftliga kontakter med myndigheter i enskilt ärende där myndigheten är beslutsfattare.
- Barn och unga ska ha rätt till sitt språk, sin kultur och sin religion.

I motionen står också att medborgarna allt för oftast får fel eller bristande information om sina språkliga och kulturella rättigheter vilket resulterar i att individen inte får rätt till sina

grundläggande språkliga rättigheter och att de nationella minoritetspråken blir försvagade. Med anledning av ovanstående föreslår Ann-Margarethe Livh att kommunfullmäktige beslutar bland annat följande

att staden strukturellt arbetar med nationella minoritetsfrågor genom att integrera dessa frågor i allt förvaltningsarbete, eftersom Stockholm är ett finskt förvaltningsområde

att förvaltningarna kartlägger den språkliga kompetensen hos sina anställda, främst förskolelärare samt lärare

att staden ser över möjligheten att öka föreningsbidragen till minoritetsorganisationerna.

att staden när det gäller den finska gruppen ger muntligt svar på samma språk samt att på begäran ger en skriftlig översättning av beslut och motivering

att staden verkar för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska

att staden uppfyller sin särskilda skyldighet att anordna äldreomsorg helt eller delvis på finska om någon i förvaltningsrådet önskar detta

att samtliga berörda nämnder får ett samverkansuppdrag när det gäller att tillgodose den finska gruppens rättigheter enligt minoritetslagstiftningen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för upphandling och utveckling. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 16 september 2014. De fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i förvaltningsgruppen den 17 september 2014.

Förvaltningens synpunkter

Genom att integrera minoritetsfrågor i äldrenämndens verksamhetsplan pågår arbetet med de nationella minoriteterna under hela verksamhetsåret. Av verksamhetsplanen för år 2014 framgår att nämnden ska fortsätta stödja väntjänst för finsktalande äldre inom ramen för Stockholms stads ansvar som förvaltningsområde för sverigefinnar. Väntjänsten syftar till att bryta isoleringen för finsktalande äldre. Vidare finns det

möjlighet att genom e-tjänsten Jämför service få kännedom om vilka utförare inom hemtjänsten som har finsktalande personal. Kontinuerliga samråd genomförs med representanter för den finska gruppen om hur medlen från Länsstyrelsen ska användas. I kommunstyrelsens pensionärsråd har representanten för den finska gruppen Ikinuoret en adjungerande plats. Äldreförvaltningen har ett nära och väl fungerande samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. I arbetsmarknadsförvaltningens regi anordnas samråd med representanter för den samiska och tornedalska gruppen vid vilka en representant från äldreförvaltningen närvarar.

Av motionen framkommer att Ann-Margarethe Livh föreslår att förvaltningarna kartlägger den språkliga kompetensen hos sina anställda. Äldreförvaltningen genomför förvärvande en kartläggning av språkkunskaper inom samtliga minoritetsspråk bland biståndshandläggare samt personal inom äldreomsorgen inom kommunal och privat regi. Kartläggningen syftar bland annat till att:

- få kunskap om personalens kompetens i de olika minoritetsspråken
- undersöka intresset för att höja den egna kompetensen i språket/språken

Då kartläggningen genomförts önskar äldreförvaltningen ha en övergripande bild av kompetensen inom minoritetsspråken bland de biståndshandläggare samt anställda inom kommunala och privata utförare.

Staden har avtal med utförare som utför äldreomsorg helt eller delvis på finska. Ytterligare ett boende med finsktalande personal ska öppna i Bromma. Genom den kartläggning som genomförs bör möjligheten till ytterligare information om antalet finskspråkiga utförare öka. I de fall den äldre önskar tala finska i kontakt med biståndshandläggaren alternativt skriftlig översättning av beslut och motivering tillgodoses detta önskemål genom att en finsktalande medarbetare handlägger ärendet. I de fall ingen finsktalande medarbetare finns att tillgå anlitas tolk för att tillgodose önskemålet och säkerställa att minoritetslagstiftningen efterlevs. Staden översätter samtliga broschyrer om äldreomsorg till finska. I broschyrerna informeras också om den enskildes rätt att tala finska i kontakt med staden.

Utöver det stadsbidrag som staden erhåller från Länsstyrelsen för den finska gruppen kan äldrenämnden bevilja ekonomiskt bidrag till ideella organisationer som bedriver stadsövergripande frivilligt socialt arbete för äldre. Detta innefattar även organisationer inom de andra nationella minoriteterna. Syftet med bidragsgivningen är att uppmuntra organisationer som genomför kontaktskapande och/ eller stödjande aktiviteter för äldre.

Äldreförvaltningen arbetar kontinuerligt för en utveckling av arbetet med de nationella minoriteterna tillsammans med berörda förvaltningar. Den äldreomsorg som idag bedrivs i stadens regi uppfyller dock de krav som ställs i minoritetslagstiftningen.